

район. Пресата съобщава за различни прояви в отделните области на живота. Вестниците започват да служат не само за предаване на новини и съобщения, а стават трибуна и за тяхното обществено обсъждане. Политическите и икономическите въпроси и събития се разглеждат от различна гледна точка. Печатът се превръща във фактор за влияние върху разбиранятията и схващанията на хората или групи от тях. Той става изразител на общественото мнение. В това време не съществува въпрос от значение за народния живот, който да не намира отражение в българската преса⁴.

Първото, което узnavаме за Панагюрище, е статутът, който е имало селището в империята като войнуганско село. Наред с народното име Панагюрище, османската власт го нарича Отлуккъй (село на сенокосачи), Атликъй (село на конници), име, произтичащо от специалния статут, който получили жителите му, определени за войнуци след завладяването на селището от османците. Този статут осигурява на населението му известни привилегии, срещу задължението да дават помощни войници - сенокосачи, конегледачи и обозни придрружвачи на османската войска. Такива задължения панагюрици изпълняват до началото на Танзимата (реформите) - 1834-1839 г. Този факт изиграва безспорно положителна роля в историческото развитие на селището. Именно поради специалния статут в Панагюрище се преселват хора от различни краища на поробеното Отечество. Много са историко-географските сведения за Панагюрския край. В периода 1864-1866 г., след реформата за виластите, Панагюрище е обявен за град⁵. Самото селище наброява от 2500 до 3000 домакинства⁶.

Просветата и културата са сред основните теми в българския възрожденски периодичен печат, на това се дължи до голяма степен подема в образоването, възпитанието и културата - тези сложни и важни въпроси, които занимават поколения българи. Църковният въпрос е втората голяма тема, която не слиза от колоните на възрожденската ни периодика. Третата обемна тема е политическото ни освобождение⁷.

Съществена тема в печата са икономическите и социални въпроси. Те засягат както стопанското развитие на Панагюрище, така и цялата страна. От статиите и дописките във вестниците добиваме представа за фискалната система в империята и в частност за начина на разпределение и събиране на данъците в Панагюрище. Немалко са сведенията за стопанското развитие на Панагюрище, както и за отношението между отделните социални групи в средногорския градец. Едни от тях изясняват неправилното разпределение на данъците, както и извършени своеволия и „ злоупотребления“ от страна на чорбаджите в Панагюрище. По повод